

טור' טוינה יחזקאל

2036302

בן ויקטוריה ואליהו

נולד ב-תש"י 1950

התגייס לצה"ל בנובמבר 1967

שרת בסיירת אגוז

נפל ב- כ"א בשבט תשכ"ט 9.2.1969

בעת פעילות מבצעית.

טוינה יחזקאל,

בן אליהו וויקטוריה. נולד בשנת תש"י (1950) בבגדד בירת עירק. לארץ הובא בגיל של שלושה חודשים. מגיל צעיר גדל ולמד בנס ציונה. עבד בבית דפוס בתל אביב ועזר לאביו. בעל מידות נאות היה ומסור להוריו. בנובמבר 1967 גויס לצה"ל הצטיין כחייל והיה חבר מסור. את שירותו נתן כסייר. נאמן היה למולדת ועל כל אדם במושב היה אהוב וכן התחבב על כל חבריו בשירות. בהיותו בחיק המשפחה בשבת האחרונה שלו, סועד את סעודת השבת, קם לטלפן כי מצפוננו לא נתן לו מנוח; איש מגן היה וייתכן כי חבריו היו זקוקים לו. אז עזב את הבית ומיהר אל הגבול הצפוני, אשר משם לא חזר יותר. זה היה ביום כ"א בשבט תשכ"ט (9.2.1969) בעלות רכבו על מוקש. הובא למנוחת עולמים בבית הקברות בנס ציונה.

"יהי זכרו ברוך"

מקום הולדתו ומקום מגוריו

במאה ה-12 ישבו בבגדאד כ-40,000 יהודים. אחרי חורבנה של בגדאד בשנת 1258 בידי המונגולים הייתה בה רק קהילה יהודית קטנה אשר הלכה וגדלה לאורך השנים. אולם למרות התוקפנות כלפיהם הצליחו להשתלב בקהילה הערבית בבגדאד ואף לעושר רב. הקהילה היהודית בבגדאד בפרט ובעירק בכלל, הייתה ממרכזי התורה החשובים ביותר ביהדות המזרח והספרדים, והוציאה מתוכה גדולי תורה רבים ומהם מגדולי הדור וגדולי הפוסקים, ולדוגמה, מגדולי הרבנים הספרדים החשובים ביותר בשניים-שלושה הדורות האחרונים מקורם מבגדאד: הרב עובדיה יוסף הרב יצחק ניסים, הרב מרדכי אליהו, והרב חיים דוד הלוי (שני האחרונים נולדו בירושלים אך מקור משפחתם מבגדאד), ולפניהם היו מגדולי הדור וגדולי הפוסקים הרב יוסף חיים מבגדאד (מחבר הבן איש חי, "שו"ת תורה לשמה", "רב פעלים" ועוד) והרב יעקב חיים סופר מבגדאד (מחבר "כף החיים על הטורים או"ח ויו"ד של השו"ע). וכן גדול המקובלים הספרדיים בעשרות שנים האחרונות היה הרב יצחק כדורי וגם הוא מבגדאד. היו יהודים שמלאו תפקיד חשוב בכינון המדינה העיראקית, כדוגמת ששון יחזקאל, שהיה שר האוצר הראשון. הפרעות שימשו כגורם מאץ לצמיחתה של המחתרת הציונית בעיראק ולתהליך שבסופו של דבר הביא לעליית יהודי עיראק לארץ במבצע עזרא ונחמיה, במסגרתו נאלצו יותר מ-80,000 יהודים לעזוב את בגדאד ועיראק ורובם עלו לישראל.

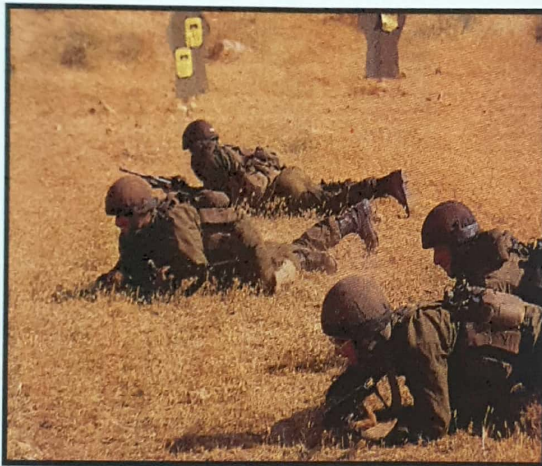
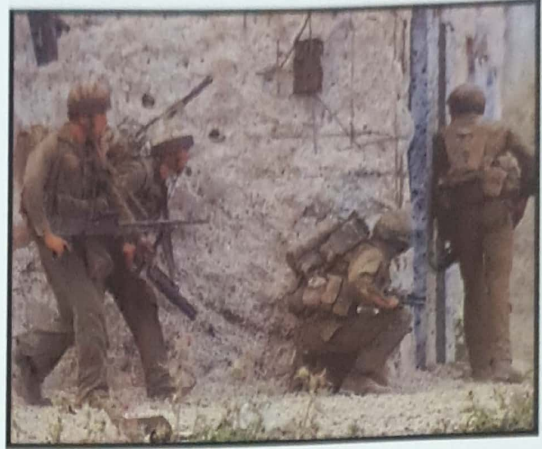
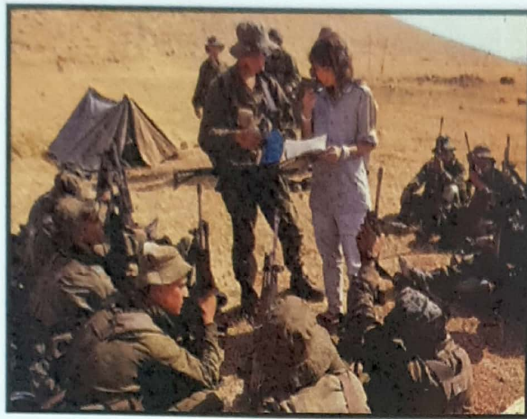
עיר הולדתו בגדד

נס ציונה, היא עיר במישור חוף יהודה שבמישור החוף הדרומי ממוקמת בין ראשון לציון ורחובות. העיר שייכת למחוז המרכז משתרעת על פני כ-16,000 דונם ומונה כ-34,100 תושבים. נס ציונה הוקמה בשנת 1883 כמושבה יהודית במסגרת העלייה הראשונה, נקראה בתחילה "נחלת ראובן" ו"ואדי חנין", הוכרזה כעיר בשנת 1992. בתחום השיפוט של העיר שוכן המכון למחקר ביולוגי בישראל.

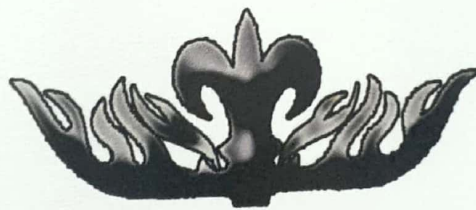
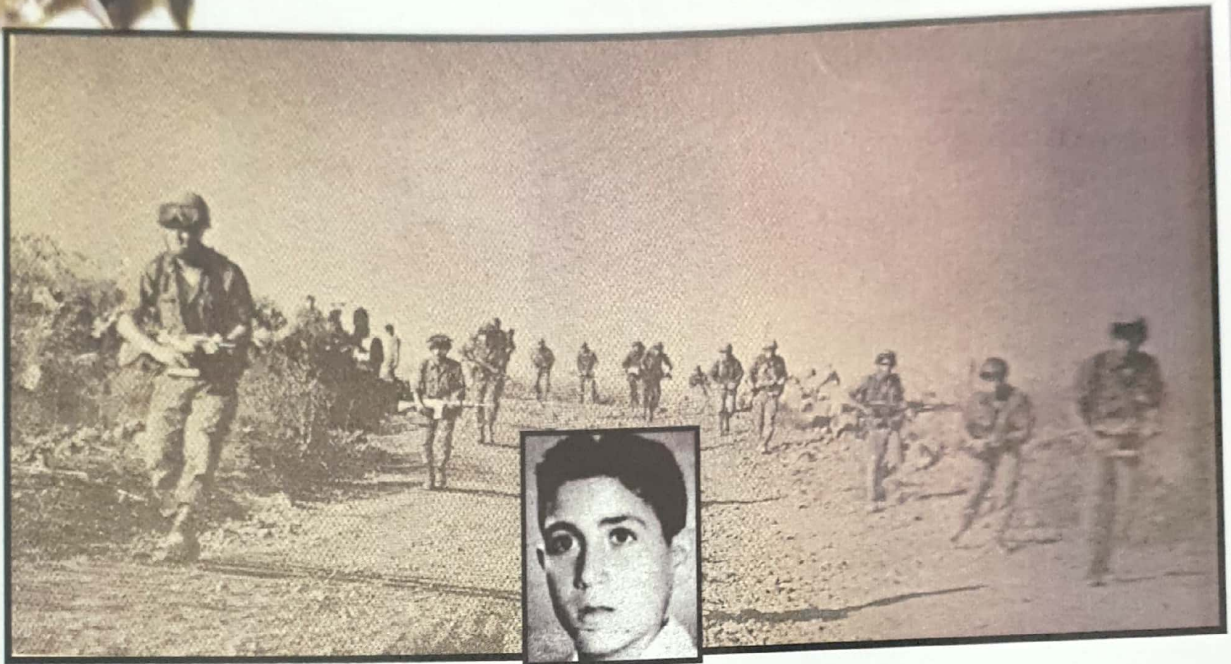
העיר בה גדל נס ציונה

באימונים

טוינה יחזקאל ז"ל

חיילי אגוד בעת אימון

סיירת אגוז

מקום נפילתו בפעילות מבצעית באל-חמה

תקרית אל-חמה התרחשה ב-4 באפריל 1951 כאשר ניסתה ישראל לממש את הריבונות שלה באזור המפורז שכלל את מובלעת אל-חמה - חמת גדר - ושליחה לשם מחלקה של חיילים במדי שוטרים⁽¹⁾. במבואות המקום יצאו לקראתם חיילים סורים, שקראו להם לחזור. השוטרים סירבו והמשיכו בדרכם. הסורים פתחו עליהם באש חזקה מאחור. המכוניות הסתובבו כדי לחזור, מכונית אחת הצליחה לחזור על עקבותיה ואילו השנייה נתקעה באמצע הכביש. במטח היריות נהרגו 7 חיילים, שלושה נפצעו ואחד נשבה. למחרת בוצעה פעולת התגמול הראשונה לאחר חתימת הסכמי שביתת הנשק על ידי חיל האוויר. הסורים המשיכו לשלוט באל-חמה מאז ועד מלחמת ששת הימים. במלחמת ששת הימים כבשה ישראל את אל-חמה, שהייתה בעבר בתחום המנדט הבריטי על ארץ ישראל. זאב ספיר תיאר את אשר מצא בהגיעו למקום לאחר המלחמה: "המלון עצמו היה שלם, כאילו רק לפני שעה עזבו אותו. הכל היה בו, אפילו כלי האוכל עם שם המלון". בשנת 1969 אירעו מספר תקריות עם מחבלים באזור, ששיאן היה בחודש מאי, כשהמחבלים פוצצו את בניין המרחצאות החדש שנבנה לקראת פתיחת האתר. התקריות סיכלו את פתיחת האתר לציבור למשך מספר שנים. האתר נפתח רק ביולי 1977, לאחר שחזרה הרגיעה לאזור.

על היחידה

צריף קטן, שנים שלושה ג'יפים מזוודים, מספר נעליים אדומות וקומץ בחורים מתנדבים. אלה הור את ה"חוליה" הצפונית-ארתה חוליה שהפכה ברבות הימים לסיירת פיקוד צפון. סיירת "אגוז".

תפקידי החוליה הסתכמו באבטחת המוביל הארצי ובסיורים בודדים בגבול הצפון, אולם עם התגברות הפעילות החבלנית לאורך הגבול וגם התגברות הסכנה ביישובי הצפון כן רבו המשימות ומגוון הפעילויות שהוטלו על אותה יחידה שהלכה וגדלה מאותה "חוליה" ל"יחידה" ועד ל"פלוגה".

לחמים נוספים ומתנדבים רבים החלו למלא את השורות, ה"צעירים" הפכו ל"ותיקים" ומסורת לחמים החלה להתגבש ביחידה.

במלחמת ששת הימים השתפה היחידה בקרבות בגולן, עד כבוש קונטרה, ועם שוך הקרבות קבלה עליה היחידה את משימת אבטחת גבולות הצפון-ירדן סוריה ו-לבנון. עיקר פעולתה ועבודתה של היחידה היה בעבודות הביטחון השוטף בן המלחמות. לא קלים היו החיים השגרתיים בסיירת עיקר פעולתה בין המלחמות, כאשר בחוץ בעורף הרגשת שלום ובטחון ואילו כאן מלחמה יום יומית עם החום והקור עם מחבלים וצבא אויב ולפעמים עם היצר-זה הקורא לך עזוב, לך למרכז השתעשע ראה כולם עושים כך. שם אין מלחמה אין מתח אין חששות אין חברים "נופלים".

היו שלא עמדו בזה ונשרו אך אלה שנשארו הם היו התוך, חרף, והטעים, עם הקליפה הקשה של ה"אגוז". יחסי אחות וקשרי ידידות שהזמן לא יתירם נרקמו בין הלוחמים לבין עצמם ובינם לבין היחידה. קשרים שרק אנשי הסיירת יכלו להבינם ולחושם והם שהיוו את השלד שתמך וחזק את ידיהם של הבחורים לעמוד בשגרה השוחקת של חיי היום יום.

מארבים מארבים ומארבים. בלילות החום של עמק הירדן ולילות הכפור בחרמון. מאות מארבים ללא תוצאות ורק לעיתים התקלות. ובכל מארב אתה חייב להיות ערני, מתוח "אולי דווקא היום יבואו..." שגרת תעסוקה שרק בודדים יכלו לעמוד בה ונוסף לכך סיורי בוקר מתוחים, אבטחת עובדים ומודדים ברמת-הגולן, מרדפים אחר המחבלים בסבך גבול הלבנון, שרק חיילי היחידה הכירו את השבילים ואפשרויות התנועה בו, שגרה שרק לאחר תקופה יכולת לראות את תוצאותיה- 8 מחבלים במלכיה, 4 מחבלים מדרום לקוניטרה, 5 מחבלים בסיור בוקר ליד קבוץ גשר, 3 מחבלים במרדף ליד חניתה ועוד ועוד ועוד מכפר רופין בדרום דרך פסגת החרמון בצפון ועד ראש הנקרה במערב.

אך בכך לא היה די- למרות אבידותיהם המשיכו המחבלים להציק ליישובי הצפון-ירי בזוקות על מגרה, אוטובוס הילדים באביבים, מוקשים דרך הירדן ומארבים לרכב של רמת מגשימים. היו אירועים של יום ולכן היה הכרח להעתיק את המלחמה אל בסיסיהם במורדות הגלעד, בפתח-לנד ובכפרים שלאורך הגבול- לפגוע בהם בבתיהם ולמנוע מהם את היכולת להגיע לגבול ולהתבסס לאורכו.

כאן נקמת מסכת פעולות התגמול רבות ההעזה והקורבנות וכאן שוב הוכיחו חיילי הסיירת את יכולתם- פעולות מפורסמות כמו "עינתא", "כפר חמאם", "אל-חיאם", פשיטות משוריניות אל הפתח-לנד ואל דרום הליטני הן שיצרו את האמון והרגשת הביטחון אצל מפקדי הצבא שעדיף לשלוח את חיילי הסיירת, הם בוודאי יצליחו, הם אינם מאבדים את דרכם, הם מגיעים למטרה ומבצעים את המשימה ביעילות גם כאשר לא הכול פועל לפי

התיכנית, גם אם יפלו ביניהם חללים גם אם יחזרו עם הרוגים ופצועים - זה יהיה המחיר המינימאלי הדרוש למשימה זו.
מחיר יקר שילמה היחידה בפעולות אלו אולם במחיר זה קנה גבול הצפון שקט ובטחון והיחידה קנתה לה שם של סירת מגובשת, אחידה ויעילה.

הכוח שהניע את חיילי היחידה להמשיך ולהתמיד בשגרת החיים השוחקת והקשה היה- ישובי הצפון.

קשרים מיוחדים נקשרו בין החיילים ובין היישובים שעל הגבול. בכובד ראש ובהרגשת אחריות יצאו הבחורים למאבקים כאשר בעורפם אורות היישוב, קולות הילדים וזרקורי השומרים. הרגשה מיוחדת הייתה לחצות את הירדן כשצהלות מסיבת חנוכה או פורים במועדון המשק המלווה את החיילים.

רגשות אהבה מיוחדים מלאו את ליבם של אלה שטיפסו על שלוחות הרי הלבנון וצפו לאחור לראות את קו האורות הלבנים של ישובי גבול הצפון מול ריכוזי האורות הדלים, הצהובים של כפרי דרום הלבנון. מתוך היישובים יצאו בלילה ואל היישובים חזרו עם שחר. פעמים בילו תקופות ארוכות וקשרו קשרים עם בני הישוב ובנותיו (בעיקר) ופעמים אף לא ידעו אנשי המקום כי חיילי הסיירת עברו כאן הלילה.

חלקם של בני היישובים לא נגרע גם מבין שורות הלוחמים ביחידה ומתוך הקשר המיוחד התנדבו "צפוניים" רבים לסיירת ע"מ לשמור על ביתם ומולדתם.

מלחמת יום הכיפורים מצאה את היחידה כשהיא פזורה בכל גבולות הצפון וכבר בהפגזת הפתיחה נפגעו מספר לוחמים בקוניטרה. במהלך המלחמה השתתפה היחידה ברוב הקרבות ברמת הגולן החל בטיהור הרמה ובכיבושה מחדש דרך קרבות הבקעה אל ה"מובלעת" וההגנה עליה מול התקפות הנגד במשך המלחמה וכלה בקרבות ההתשה שלאחריה, ובמלחמה על שיא החרמון.

צה"ל לא יכול היה להרשות לעצמו להמשיך ולהחזיק יחידה עם ריכוז רב כל כך של איכות, במיוחד לאור התעצמותו והתרחבותו של מערך הלוחם ומתוך המחסור המתמיד בכוח אדם מנוסה וטוב שיוכל להכשיר ולהכין את אותן היחידות החדשות שהוקמו.

הוחלט לפרק את היחידה ולהפיץ את לוחמיה - תלמידיה בכל צה"ל. היום ניתן למצוא אותם כמעט בכל היחידות המובחרות של צה"ל כשהם נותנים טון וחוד חזנית בכל מקום בו הם נמצאים.

כל זאת נתאפשר בזכות הדם, היזע והדמעות הרבות שלוו את היחידה לאורך ההיסטוריה הקצרה והגדולה שלה.

לוחמים רבים נפלו ביחידה וזכרו של כל לוחם חי. קשרים מיוחדים נוצרו בין חיילי היחידה להורים השכולים. ביקורים הדדיים בימי מצוקה ועצב וגם בימי שמחה, קשרים של משפחה לטוב ולרע. בטא זאת אחד ההורים השכולים " ... אבדתי את בני, אולם אני חש כי לי בנים רבים בסיירת...".

טוינה יחזקאל ז"ל
1950-1969

סיירת אגוז

למעלה בהר כבר שוקעת השמש
ורוח של ערב פורץ מן הזום
סיירת אגוז את הדרך יודעת
כי בה היא הלכה גם אתמול גם שלשום

כל מי שדרכו כבר עייפה בינתיים
מיום מפרך ומלילה קודר
מזור יזייק לו היום שבעתיים
כי זו תהילת הזייל שזוזר

לסיירת אגוז יש קליפה קצת עבה
אך לב של זהב והמון אהבה

בילות מטעי זמניות ותפוז
העין פקוזזה והדופק הולם
אולי במדרון האויר שוב מתוז
אבל המושב שממול כבר זולם
הלילה יזדור הסויר אל העמק
מזור שוב יצלז את מימי הירדן
ושוב יזוזר אל הסוף והגמא
כשבקר זודש על ההר יגזן

לסיירת אגוז יש קליפה קצת עבה
אך לב של זהב והמון אהבה

רבים הימים שטובלים רק בתכלת
אשר טוב היה בם לפצוץ בשיר
אך על דברתנו זוכר בם את אלה
אשר אור היום שוב להם לא יאיר.